

RTU studiju kurss "Darba likumdošana uz kuģiem"

0J000 Latvijas Jūras akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	JA0012
Nosaukums	Darba likumdošana uz kuģiem
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Katrīna Jerjomina - Profesionālās izglītības skolotājs
Mācītspēks	Sandra Breiha - Administratīvo funkciju un personāla vadītājs Rauls Klaučāns - Profesionālās izglītības skolotājs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 1.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursā tiek analizēti Latvijas Republikas darba tiesisko attiecību regulējumā ietvertie normatīvie akti, nodokļu politika un institucionālais regulējums jūrniecības nozarē, kā arī starptautiskie akti, kas reglamentē jūrnieku darbu. Studenti tiek iepazīstināti ar Starptautiskās Darba organizācijas (ILO), Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (IMO) un Starptautiskās Transporta strādnieku federācijas (ITF) struktūru, funkcijām un darbības virzieniem jūrniecības kontekstā. Nepilna laika studijas neklātienē tiek organizētas pēc individuāli izstrādāta studiju plāna.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studentu zināšanas, prasmes un kompetences darba tiesisko attiecību un sociālās aizsardzības jomā jūrniecībā, nodrošinot izpratni par jūrnieku darba un dzīves apstākļu regulējumu uz kuģiem saskaņā ar STCW Konvencijas Kodeksa A-II/1 un A-II/2 prasībām, MLC 2006, kā arī ņemot vērā attiecīgo IMO paraugkursu rekomendācijas un citus saistošos starptautiskos un nacionālos normatīvos aktus. Studiju kursa uzdevumi: - iemācīt identificēt un interpretēt normatīvo aktu prasības, kas attiecas uz darba tiesiskajām attiecībām jūrniecībā; - veicināt izpratni par starptautiskajām konvencijām un līgumiem, kas reglamentē jūrnieku darba un dzīves apstākļus uz kuģa; - attīstīt prasmi piemērot Latvijas un starptautisko normatīvo aktu prasības praktiskās situācijās uz kuģa; - iepazīstināt ar darba līgumu noslēgšanas, izpildes un izbeigšanas kārtību jūrniecības nozarē; - attīstīt izpratni par darba un atpūtas laika normām, apkalpes locekļu tiesībām un pienākumiem, kā arī par strīdu risināšanas mehānismiem; - veicināt spēju nodrošināt atbilstību darba likumdošanas, sociālās aizsardzības un kuģošanas drošības prasībām kuģa ekspluatācijas laikā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Uzdevumi: iepazīties ar Latvijas Republikas un starptautisko organizāciju (ILO, IMO, ITF u.c.) izstrādātajiem normatīvajiem dokumentiem; atlasīt un analizēt būtiskāko informāciju no izvēlētajiem tiesību aktiem; sagatavot referātu par nacionālajiem un starptautiskajiem tiesību aktiem, kas regulē darba tiesiskās attiecības jūrniecības nozarē. Darba organizācija: Saskaņā ar individuālo uzdevumu studējošie patstāvīgi izstrādā referātu par nacionālajiem un starptautiskajiem tiesību aktiem, kas reglamentē darba tiesiskās attiecības jūrniecībā. Patstāvīgais darbs tiek veikts plānveidīgi, sadarbībā ar mācītspēku — gan praktisko nodarbību laikā, gan individuālajās konsultācijās.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Maritime Labour Convention (MLC), 2006. 2022. gada izdevums. 2. The International Safety Management Code (ISM), 2025. gada izdevums. 3. Maritime and Coastguard Agency (MCA), Code of Safe Working Practices for Merchant Seafarers, 2022. 4. Richie G. Onboard Safety, 2nd Edition. Witherby Seamanship, 2017 5. Spridzāns J., Innuss K. Drošība jūrā. Digitālais mācību līdzeklis. Valsts izglītības satura centrs, 2020. Pieejams: https://www.lja.lv/wp-content/uploads/2025/01/DML_Drosiba_jura.pdf , [skatīts 29.10.2025.] 6. Eglīte M., Darba medicīna, 2. izdevums, 2012. 7. Darba vides riska faktori un strādājošo aizsardzība 8. Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums 9. Darba aizsardzības likums 10. Darba likums Papildu / Additional: 1. https://likumi.lv/ 2. https://www.vdi.gov.lv/lv 3. http://osha.lv/lv/ 4. https://www.imo.org/en/publications/Pages/Home.aspx 5. https://gis.imo.org/Public/Default.aspx 6. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW)
Nepieciešamās priekšzināšanas	Iepriekš apgūtie studiju kursi: kuģošanas drošība, jūras tiesības, jūrniecības angļu valoda.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Darba aizsardzības likums. MK noteikumi par DA jautājumiem. Darba vides iekšējā uzraudzība un risku novērtēšana. Individuālie aizsardzības līdzekļi.	2	0	2	0
Parīzes vienošanās memorands un ostas valsts kontroles darbība.	2	0	2	0
IMO un ILO struktūra un uzdevumi. ILO konvencijas, to ieviešana uz kuģiem. MLC 2006. Preambula. I Jūrnieku minimālās prasības darbam uz kuģa. II Nodarbinātības nosacījumi. III Apkalpes dzīvojamās un sabiedriskās telpas, pārtika un ēdināšana. IV Veselības aizsardzība, medicīniskā aprūpe, sociālā aizsardzība. V Pielietošanas un izpildes nodrošinājums. (STCW A-II/2 MC 7.01 3.2.1.7.)	6	3	6	3
Starptautiskās transporta darbinieku federācijas (ITF) loma jūrnieku tiesību aizsardzībā.	2	0	2	0
Valsts pārvaldes uzbūve. Tiesību avoti un subjekti.	2	0	2	0
Valsts darba inspekcija.	2	0	2	0
Darba tiesisko attiecību regulējums. Darba likums. Darba strīdi. Darba aizsardzības prasības.	4	0	4	0
Valsts ieņēmumu dienests. Nodokļu politika.	2	0	2	0
Institucionālais regulējums jūrlietās.	2	0	2	0
Kopā:	24	3	24	3

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas. Pārzina LR normatīvos aktus, kas regulē darba tiesības darbā uz kuģa. Pārzina starptautiskos normatīvos aktus, kas regulē jūrnieku labklājību uz kuģiem.	Metodes: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, gala ieskaite darbs. Kritēriji: LR normatīvo aktu, kas regulē darba tiesības darbā uz kuģa pārzināšana. Starptautisko normatīvos aktu, kas regulē jūrnieku labklājību uz kuģiem pārzināšana.
Prasmes. Spēj identificēt situācijas, kurās netiek ievēroti LR un starptautiskie tiesību normatīvie akti, kā arī prot pielietot nepieciešamo normatīvo aktu atkarībā no situācijas.	Metodes: praktiskā darba izpilde. Kritēriji: dažādās dotajās situācijās spēj noteikt pārkāpumus, kādi tiesību normatīvie akti nav ievēroti un ir izpratne kā šos pārkāpumus novērst un kam par tiem ziņot.
Kompetence. Spēj pastāvīgi pārraudzīt un aizstāvēt savas un citu ekipāžas locekļu tiesības un nodrošināt labklājīgus apstākļus uz kuģa atbilstoši tiesību normatīvajiem aktiem.	Metodes: gala ieskaite darbs. Kritēriji: spēj pastāvīgi formulēt savas un citu ekipāžas locekļu tiesības attiecībā uz darba apstākļiem uz kuģa.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgais darbs un praktiskais darbs	30
Kontroldarbi	30
Gala ieskaite darbs	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	1.0	22.0	2.0	0.0	*		